

Beszámoló

Beszámoló arról, hogy a támogatás ideje alatt hogyan haladtam az alkotói tervezettel!

Az alkotói tervezetem egy olyan osztályterem-színházi előadásnak a létrejöttét célozta meg, amely teljes mértékben a devise színház, azaz a „Csináljunk együtt színházat” gondolatára épült.

Az elmúlt időszakban a doktori disszertációmát írtam, amely a devised színházi műfaj megjelenési formáival foglalkozik az ezredforduló utáni erdélyi magyar színjátszásban. Ez többnyire egy elméleti kutatói munka volt részemről, de mindeközben gyakorlati emberként erőteljesen foglalkoztatott egy olyan osztálytermi-színházi előadásnak a gondolata, mely minden szempontból egy olyan közösségi munkára épül, ahol a csináljunk színházat együtt gondolata teljes mértékben érvényesül. A devised színház (kollektív színház) egyfajta közös alkotófolyamatot jelent, ami felborítja a klasszikus színházi struktúrákat. Az előadás tartalmi elemeit az alkotók határozzák meg, nem a rendező. Az alkotók együtt hoznak döntéseket. Egy ilyen előadásban például nem különül el a nézőtér a játéktértől, lehetőséget teremtve ezáltal, hogy a nézők is alkotókká váljanak az előadásban.

A Beszélünk kell! című osztályterem-színházi előadást március 10-én mutattunk be a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulatánál. Az alkotófolyamat aktív része január elején kezdődött. Az alkotócsapat a Tompa Miklós Társulat öt színésze, a Művészeti Egyetem egy mesterképzős hallgatója, szintén a Művészeti Egyetem doktorandusza és egy pszichológus, pszihodráma-terapeuta, kinek a jelenléte nélkülözhetetlen volt az alkotófázis ideje alatt, hiszen fontosnak tartottuk, hogy a fiatalok megnyilatkozásai biztonságos mederbe történjenek, reakcióik pedig pontos értelmezést kapjanak.

2018-ban voltam a kezdeményezője annak az első tantermi produkciónak, a Kő, papír, olló című előadásnak, mely azóta is a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház repertoárját képezi, mint pedagógiai céllal született produkció. 2019-ben folytatásként egy újabb témát feldolgozó előadás született, a Pali és Lea. Mindkét előadás egy alkotócsapat közös munkájára épült, mindkét

esetben egy kész szövegből indultunk ki. Azonban a Beszélünk kell! című előadás nem egy előre megírt dramatikus szöveg köré épül, hanem a diákokkal együtt született az előadás szövege.

A Kő, papír, olló és a Pali és Lea címűn előadásainkban mi alkotók döntöttünk egy probléma mellett, melyet feldolgoztunk és amelyről úgy gondoltuk, jó lenne párbeszédet kezdeményezni a fiatalokkal. A probléma köré egy már megírt szöveget átalakítottunk, átírtunk. Azonban időközben rájöttem, hogy talán hatékonyabb lenne a diákokat kérdezni, sőt, őket is bevonni az alkotófolyamat első szakaszába, ahol az improvizáció segítségével együtt mélyrehatóbban járhatunk körbe igazán aktuális, gyakran felmerülő problémákat.

A projekt azzal indult, hogy egy héten keresztül hat Marosvásárhelyi Líceum tizenhárom osztályának diákjaival találkoztunk, játsztunk, beszélgettünk, ötleteket gyűjtöttünk a készülő előadás tematikájához. A több száz diák figyelmét megragadva elmondtuk, hogy egy olyan új osztályterem-színháznak az alkotófolyamatára készülünk, ahová őket is szívesen várjuk. Célunk volt bevonni a jelentkező diákokat az alkotás folyamatába, mégpedig velük együtt tréningezve, önismereti játékok segítségével által, velük együtt rátapintani a korosztály sajátos problémáira. Belőlük fogalmazva, illetve a történeteiken keresztül felépíteni a dramatikus szöveget.

A diákokkal való találkozások alatt igyekeztünk jól kérdezni, illetve megfelelő helyzeteket létrehozni és biztonságos körülményeket teremteni, hogy a diákok azt érezzék, megnyílhatnak előttünk. Valamiért aktívan bennem él ennek a korosztálynak minden nehézsége, talán ezért is kezdeményeztem az osztályterem színházi projektet a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház vezetőségénél. Nem mellékes, hogy a romániai rendszer hiányosságaival személyesen is szembesültem, valamint sok pedagógust hallottam úgy vélekedni, hogy a színházi nevelési programoknak feltétlenül helyet kell adni az iskolai nevelésben. Többen is kifejezték aggodalmukat, hogy súlyos következményei lehetnek annak, hogy a jelenlegi iskolai rendszer kizárólag elméleti, racionális alapokon működik. Úgy vélem ennek az egyoldalúságnak a veszélyeivel mindannyiunknak minél hamarabb számolni kellene.

A diákok megfogalmazásai szerint több lehetséges tematika is felmerült, mely a készülő előadás központi témája lehetett volna. Fontos kiemelnem, hogy minden felmerülő javaslat kifejezetten tőlük érkezett: mint például a stressz, az iskolai rendszer teljesítményorientáltsága, a szülőkkel

való nehézkes kommunikáció, a telefon függőség, a hogyan tovább, mi lesz velem jövőbe tekintő kérdés, a toxikus barátság, a kevés szabadidő, az iskolai túlterheltség, a tanárok megközelíthetlensége, a szülői megértés hiánya, a pénztelenség, a függőségek kialakulása, a testképzavar és más mentális problémák megjelenése.

Végül a diákokkal közösen, a felmerülő problémák közül a toxikus barátság mellett döntöttünk.

A Beszelnünk kell! című előadás szórólapján ez olvasható tehát, mely összefoglalja az előadás lényegességét: Olyan osztályterem-színházi előadás, amely nem egy előre megírt romantikus szöveg köré szerveződik, hanem minden szempontból közösségi munkára épül, a „csináljuk együtt színházat” gondolatát érvényesítve. A devise színházi módszert alkalmazva az előadás tartalmi elemeit, a helyi líceumok diákjaival való közös beszélgetéseket követően, maguk az alkotó határozták meg. Az előadás a szülő, gyerek, pedagógus egy-egy élethelyzetet bemutató résztörténetekkel járja körbe a barátság témáját, valós párbeszédet indítva az egyén és közösség viszonyából születő kortárs problémákról.

Az előadás minden tekintetben igyekszik az osztályterem-színház interaktív jellegét követni, az előadást megállítani és kérdések által bevonni a fiatalokat a játékba. A teljes foglalkozás két óra, egy óra játék és egy óra, vagyis az előadás második fele a látottakat feldolgozó beszélgetés, mely nagycsoportos és kiscsoportos megbeszéléseket jelent. A felmerülő problémára keres választ a diákok segítségével által a foglalkozás minden pillanata.

Utólag is köszönöm a Communitas Alapítványnak, hogy bizalmat szavazott és támogatott engem ebben a projektben, alkotói folyamatban.

MINISZTERI KÖZLEMÉNY A KULTURÁLIS MINISZTERI KÖZLEMÉNYRŐL: 2022. MÁJUS 17. ÉJÉLY

ri Katalin Gecse Ramóna Renczés Viktória László Csaba Csiki
lősi Kinga Adorján Beáta B.Fülöp Erzsébet Sebestyén AbaPocs
kács Bernadett Bálint Izabella Hunyadi Virág Szabó Eszter Csiki
ária Pinty Brigitta Tompa Ferenc Balogh Richárd Bucur Denisa
erekméri Katalin Gecse Ramóna Renczés Viktória László Csaba
k-Miklósi Kinga Adorján Beáta B.Fülöp Erzsébet Sebestyén
ega Lukács Bernadett Bálint Izabella Hunyadi Virág Szabó Eszter
n Annamária Pinty Brigitta Tompa Ferenc Balogh Richárd Bucur
aalin Gecse Ramóna Renczés Viktória László Csaba Csiki Szabó
i Kinga Adorján Beáta B.Fülöp Erzsébet Sebestyén AbaPocsai
s Bernadett Bálint Izabella Hunyadi Virág Szabó Eszter Csiki
a Pinty Brigitta Tompa Ferenc Balogh Richárd Bucur Denisa
erekméri Katalin Gecse Ramóna Renczés Viktória László Csaba
k-Miklósi Kinga Adorján Beáta B.Fülöp Erzsébet Sebestyén
a Lukács Bernadett Bálint Izabella Hunyadi Virág Szabó Eszter
namária Pinty Brigitta Tompa Ferenc Balogh Richárd Bucur
erekméri Katalin Gecse Ramóna Renczés Viktória László Csaba
k-Miklósi Kinga Adorján Beáta B.Fülöp Erzsébet Sebestyén
ega Lukács Bernadett Bálint Izabella Hunyadi Virág Szabó Eszter
n Annamária Pinty Brigitta Tompa Ferenc Balogh Richárd Bucur

Beszélnünk kell!